

УДК 687

**СИСТЕМАТИЗАЦІЯ АСОРТИМЕНТУ ОДЯГУ, АКСЕСУАРІВ
І ТКАНИН ДЛЯ ЗАНЯТЬ ВЕЛОСПОРТОМ**

А. О. КРИНА, О. П. СИРОТЕНКО

Хмельницький національний університет

Якщо ви професійно захоплюєтеся їздою на велосипеді, тоді придбання одягу для велоспорту стає актуальною потребою. Сьогодні велосипед став спортивним знаряддям і першими, хто зіткнувся з питанням про спеціальний одяг були велоспортсмени. У ХІХ столітті, на початку зародження велоспорту, велосипедисти як і атлети приймали участь у змаганнях в одязі з вовни. Її недоліком було те, що при намоканні вона ставала схожою на мішок. Але при цьому вовна швидше висихала порівняно з іншим існуючим матеріалом для пошиття, наприклад бавовною. Крій особливої специфіки не мав – звичайнісінькі шорти і футболка.

Так спортсмени їздили близько ста років, поки в 30-х роках 20 століття в столиці моди Мілані кравець Армандо Кастеллі почав шити велоформу для змагань з шовку. Тканина джерсі його власного виробництва була легкою, швидко висихала і мала яскраве забарвлення. До речі, яскравість і можливість розмістити логотип надалі зіграла велику роль для рекламної індустрії на змаганнях.

Одяг для їзди на велосипеді можна розділити на літній, весняно-осінній та зимовий. Літній зазвичай складається з футболки та шорт або лосин, чи велосипедного комбінезона, які виготовляються із спеціальних тканин, які добре відводять вологу і забезпечують вентиляцію тіла. Взимку до нижньої термобілизни додаються утеплені варіанти лосін та штанів з довгими рукавами, які мають начіс всередині, що робить їх теплими, і особливі мембранні вставки, які відповідають за відведення поту.

Футболка для велоспорту зазвичай виконується з сучасних високотехнологічних матеріалів, які не вбирають вологу, а відразу відводять її назовні, уберігаючи від перегрівання та застуди. Часто велосипедні футболки забезпечуються вставками з особливого матеріалу, який допомагає тримати м'язи в тонусі і правильно формувати їх. Добре також, якщо у футболки є кишеньки на спині, які дозволяють возити з собою різний дріб'язок і необхідні речі.

Шорти або лосини – важливий атрибут одягу для велопрогулянок, вони мають спеціальні вставки, що дозволяють зняти навантаження з тазу, вберегти велосипедиста від натирання в області паху, а також зробити катання більш комфортним. Комбінезон – це гібрид футболки і шортів, який повинен володіти корисними властивостями і того, і іншого.

Будь-яка людина, крім відповідного комплекту одягу для катання на велосипеді повинна також мати в наявності декілька аксесуарів, які доповнять його екіпіровку і служитимуть засобами захисту. В першу чергу, це шолом, який вбереже голову від травм при падінні. Шолом стає просто необхідним, якщо ви збираєтеся їздити по жвавих автомобільних дорогах, а не тільки кататися по парках або тихих вуличках. Також велосипедист повинен подбати про зручне взуття для цього виду спорту. В ідеалі, це повинні бути спеціальні кросівки, з шипами, які будуть зручно сидіти на нозі і не заважати рухам. Рукавички або пальчата без пальців – ще один атрибут екіпіровки, який

збереже руки від зісковзування під час катання. Також бажано придбати спеціальні окуляри, а якщо ви не збираєтеся носити шолом, то і спеціальну кепку, яка буде захищати голову від сонця.

Не дивлячись на те, що їздити на велосипеді можна в звичайному повсякденному одязі, спеціальний велоодяг має перед ним ряд переваг.

1) Зручність катання у велоодязі заснована на його конструктивних особливостях і використовуваних матеріалах. Увесь одяг для велосипедистів виготовляється з матеріалів, які добре відводять надмірну вологу (піт) з тіла.

Обтягуючий крій велоодягу покращує аеродинаміку спортсмена при катанні, а отже, їхати стає набагато легше. Окремо варто згадати велопамперс. Саме він дозволяє відносно комфортно себе відчувати на вузькому сидлі спортивного або гірського велосипеду. Крім того, памперс сам по собі вбирає піт і зберігає промежину велосипедиста від натирань. Утеплений велоодяг має набагато меншу вагу, ніж звичайний, при такому ж рівні захисту від холоду.

2) У обтягуючих велошортах і футболці, на відміну від звичайних сорочок і шортів, вірогідність зачепитися за яку-небудь перешкоду в дорозі практично дорівнює нулю.

Забарвлення велоодягу, в більшості випадків, досить яскраве. Це, разом з наявністю світловідбиваючих елементів велоодягу, робить велосипедиста помітнішим для інших учасників дорожнього руху.

Не можна забувати і про зневажливе відношення водіїв автомобілів до велосипедистів без шолома і велоодягу. Автомобілісти сприймають такого велосипедиста – як непередбачуваного підлітка, будь-який маневр якого викликає у кращому разі роздратування, а в гіршому – бажання навчити такого велосипедиста розуму. А ось маневрування на трасі упевненого в собі велосипедиста в повній екіпіровці, сприймається набагато адекватніше.

3) Більшість моделей велофутболок і кофт оснащені кишенями на спині. Для людини, далекої від велоспорту, це досить незвично, але насправді такі кишені дозволяють відмовитися від рюкзака, оскільки в них вільно поміщаються запасні фляги з водою, насос, велоінструмент та ін.

Велосипедні куртки створені з матеріалів, які об'єднують в собі властивості вітровки, дощовика і велосипедної футболки. Вони не пропускають дощу, потік зустрічного вітру до тіла велосипедиста, і, в той же час, забезпечують хороше відведення поту спортсмена назовні (як і увесь велоодяг).

На жаль, при усіх перевагах велоодягу, у нього є один істотний недолік: висока ціна. Часто купити повний комплект велоодягу не дешевший, ніж придбання велосипеда початкового рівня.

В результаті досліджень вдалося розмежувати та систематизувати види одягу, аксесуарів та тканини для велоспорту залежно від їх функціональності та сезонного призначення. Результати мають практичне застосування для швейних підприємств, які спеціалізуються на виготовленні професійного спортивного одягу, для сфери збуту спортивного одягу та для споживачів, які займаються велоспортом не тільки професійно, але й любительськи.

Для комфортних занять спортом необхідний зручний одяг, який не сковує рухів, причому вона повинна бути ще і з певного матеріалу, який дозволить шкірі дихати, забезпечить хороший теплообмін.

Отже, вона повинна відповідати ряду вимог: хороші теплообмінні та

дихаючі властивості; здатність розтягуватися і відновлювати форму; гігієнічність; зносостійкість, легкість, невибагливість.

На сьогоднішній момент існує дуже великий вибір матеріалів для пошиття спортивного одягу. Вони бувають як з натуральних компонентів, так і штучного походження, але в основному використовують суміші волокон.

Види матеріалів для спортивних костюмів:

– бавовна, натуральна тканина, чудово вбирає воду і піт, дозволяє шкірі дихати, не викликає алергічних реакцій, проте погано розтягується. Тому 100% не дуже підходить для використання в спортивній речі, але її можна поєднати з іншими видами;

– поліестер, синтетичний матеріал, добре пропускає повітря, не мнеться, швидко сохне, надовго зберігає колір навіть при частій пранні, довговічна;

– еластан, синтетичне волокно. Має властивість дуже добре розтягуватися, а потім повертатися в початкову форму. Чим вище вміст в тканині еластану, тим краще вона розтягується. Такий матеріал частіше використовують для виготовлення купальників, так як еластан відмінно витримує піт, воду, навіть морську сіль, сонце йому теж не шкодить. На етикетці еластан можуть позначити як лайкра або дорластан;

– саплекс, також штучний компонент для виготовлення матеріалу, володіє схожими властивостями еластану, але ще і м'який як бавовна на дотик;

– таслан, поліамідна тканина. Завдяки своєму плетінню і пористій покриття відмінно захищає речі від зовнішніх забруднень, володіє водовідштовхувальними властивостями. Міцний і довговічний, зберігає кольори на сонці, добре пропускає повітря, дозволяючи шкірі дихати;

– дазел – трикотаж, який винайшли для пошиття спортивного одягу. Дуже міцна, еластична і зносостійка тканина. Не мнеться, добре пропускає повітря, не вигорає на сонці;

– дюспо, ця тканина являє собою двошаровий матеріал. Верхній шар виконаний з плащової тканини, нижній з дуже тонкого трикотажного полотна;

– осло, ця сумішева тканина має прекрасні споживчі якості. Міцність і стійкість до стирання така, що її використовують у меблевому виробництві.

Отже, рекомендації щодо асортименту матеріалів будуть такими: для спортивного одягу літнього періоду: дазел, дайвінг, мікродайвінг; зимового періоду: таслан, байка, осло; весняно-осіннього періоду: поліестер, саплекс, дюспо.

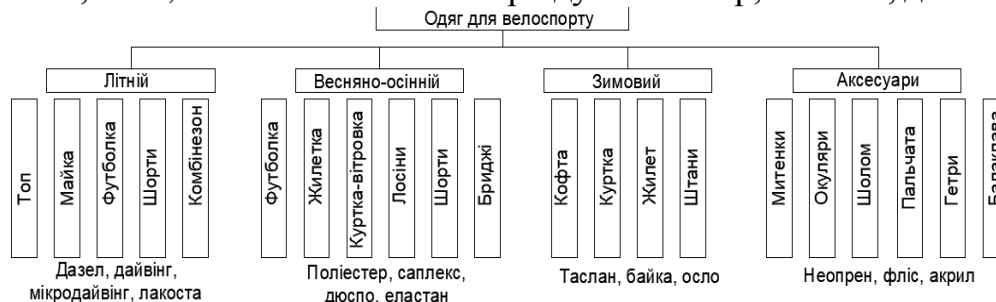

Рис. 1. Схема класифікації видів одягу

Література

1. A history of the cycling jersey [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://seemewear.com>
2. Тканини для спортивних костюмів[Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://newsdaily.com>